



**LIETUVOS RESPUBLIKOS  
VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA**

**SPRENDIMAS  
DĖL POLITINĖS KAMPAIJOS FINANSAVIMO APSKAITOS ŽINIARAŠČIO FORMOS  
BEI JO UŽPILDYMO IR PATEIKIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2016 m. gegužės 18 d. Nr. Sp-51  
Vilnius

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 19 straipsnio 2 dalies 2 punktu,  
n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti pridedamus:

1.1. Politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraščio formą;

1.2. Politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraščio užpildymo ir pateikimo tvarkos aprašą.

2. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2010 m. rugsėjo 15 d. sprendimą Nr. Sp-63 „Dėl Politinės kampanijos finansavimo žiniaraščio formos bei jo užpildymo ir pakeitimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Pirmininkas

Zenonas Vaigauskas

## POLITINĖS KAMPAIJOS FINANSAVIMO APSKAITOS ŽINIARAŠČIO UŽPILDYMO IR PATEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

### I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraščio užpildymo ir pateikimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatomi pagrindiniai politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraščio užpildymo ir pateikimo Vyriausiajai rinkimų komisijai reikalavimai.

2. Šis aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymu (toliau – Įstatymas).

3. Šiame apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Dalyvis** – savarankiškas politinės kampanijos dalyvis, tai yra asmuo arba asmenų grupė, kurie siekia būti išrinkti arba, kad referendumo klausimas būtų priimtas arba nepriimtas ir kurie yra Vyriausiosios rinkimų komisijos įregistruoti Įstatymo nustatyta tvarka.

3.2. **Fizinio asmens maža auka** – fizinio asmens auka, jei bendra jo aukų suma vienam dalyviui per politinę kampaniją neviršija 12 eurų.

3.3. **Iždininkas** – politinės kampanijos iždininkas, tai yra fizinis asmuo, veikiantis savarankiško dalyvio vardu ir interesais turto patikėjimo sutarties pagrindu ir turintis Įstatymo nustatytas teises ir pareigas.

3.4. **Žiniaraštis** – politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštis, tai yra politinės kampanijos pajamų ir išlaidų apskaitos registras. Žiniaraštyje registruojamos visos politinei kampanijai gautos aukos, taip pat ir nepriimtinos, politinei kampanijai panaudotos nuosavos lėšos, politinės kampanijos išlaidos ir prisiimti finansiniai įsipareigojimai.

4. Žiniaraščio forma tvirtinama Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu.

### II SKYRIUS ŽINIARAŠČIO PILDYMAS

5. Žiniaraštyje registruojamos visos dalyvio politinės kampanijos pajamos, gautos iš Įstatyme nurodytų politinės kampanijos finansavimo šaltinių, taip pat ir nepriimtinos aukos, jų grąžinimas aukotojui ar pervedimas į valstybės biudžetą, politinės kampanijos išlaidos ar prisiimti finansiniai įsipareigojimai.

6. Auka laikoma priimta, kai išdininkas, patikrinęs, ar gauta auka atitinka Įstatymo reikalavimus, užregistruoja auką žiniaraštyje ir, jeigu priimama auka grynaisiais pinigais arba nepiniginė auka, aukotojui įteikia (išsiunčia) aukų lapą.

7. Fizinį asmenų pinigines aukas iki 290 eurų, gautas ne banko pavedimu (grynaisiais pinigais), ne vėliau kaip kitą darbo dieną po aukos gavimo išdininkas perveda į politinės kampanijos sąskaitą. Pavedant pinigus, mokėjimo paskirtyje būtina nurodyti aukotojo arba užpildyto aukų lapo duomenis.

8. Dalyvis neturi teisės naudoti politinei kampanijai finansuoti gautų, tačiau žiniaraštyje neregistruotų piniginių aukų, taip pat aukų grynaisiais ir nepiniginių aukų, jeigu išdininkas nėra užpildęs aukų lapo.

9. Žiniaraštyje taip pat registruojamos ir iki politinės kampanijos pradžios turėtos išlaidos, jeigu įsigyti daiktai ir kitas turtas yra skirti politinei kampanijai arba jeigu paslaugos yra gautos politinės kampanijos laikotarpiu.

10. Jeigu politinės kampanijos laikotarpiu dalyvis (išskyrus politines partijas, jų keliamus kandidatus ar kandidatų sąrašus) surinko lėšų daugiau, negu jų buvo panaudota politinės kampanijos išlaidoms apmokėti, nepanaudotos lėšos iki politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pateikimo Vyriausiajai rinkimų komisijai turi būti pervestos į valstybės biudžetą. Politinės partijos, jų keliamų kandidatų ar kandidatų sąrašų nepanaudotos lėšos gali būti skirtos tik politinės partijos veiklai finansuoti. Nepanaudotų politinės kampanijos lėšų pervedimas į valstybės biudžetą ar politinės partijos einamąją sąskaitą taip pat registruojamas žiniaraštyje.

11. Politinės kampanijos dalyvis, gavęs fizinių asmenų mažų aukų, daugiau negu 10 procentų nustatyto didžiausio leistino politinės kampanijos išlaidų dydžio, aukų dalį, viršijančią nustatytą sumą, iki politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pateikimo Vyriausiajai rinkimų komisijai privalo pervesti į valstybės biudžetą ir tai nurodyti žiniaraštyje.

12. Vyriausioji rinkimų komisija suteikia programinę įrangą žiniaraščio duomenims perkelti, pagal perkeltus duomenis žiniaraščiui spausdinti, politinės kampanijos finansavimo ataskaitai formuoti ir spausdinti.

13. Prie informacinės sistemos jungiamasi per Viešojo administravimo institucijų informacinių sistemų interoperabilumo sistemą, skirtą tapatybei nustatyti, tai yra per Elektroninius valdžios vartus. Pirmą kartą jungdamasis prie informacinės sistemos, išdininkas su Vyriausiąja rinkimų komisija pasirašo sutartį dėl informacijos teikimo elektroniniu būdu. Pasibaigus šios sutarties galiojimui, pasirašoma nauja sutartis.

14. Žiniaraštį pildo ir už įvedamų duomenų teisingumą ir išsamumą atsako išdininkas. Išdininkas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo aukos gavimo dienos Vyriausiosios rinkimų

komisijos interneto svetainėje skelbiamame viešame aukotojų sąrašė paskelbia Įstatyme numatytus duomenis apie auką ir aukotoją. Gauta mažų aukų suma skelbiama neišskiriant aukotojų.

15. Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje skelbiamas viešas aukotojų sąrašas yra formuojamas pagal išdininkų pildomus Pajamų registro duomenis apie dalyvio gautas pajamas politinei kampanijai finansuoti.

16. Įstatymas įpareigoja išdininką Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje paskelbti sutartis:

16.1. per 10 darbo dienų duomenis apie politinės kampanijos laikotarpiu sudarytas politinės kampanijos finansavimo sutartis. Politinės kampanijos finansavimo sutarties nuorašas kartu su politinės kampanijos finansavimo ataskaita turi būti perduoti Vyriausiajai rinkimų komisijai, kuri sutarčių tekstus privalo paskelbti Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje;

16.2. dalyvio sudarytos sutarties su telekomunikacijų bendrove dėl fizinių asmenų mažų aukų rinkimo nuorašas nedelsiant perduodamas Vyriausiajai rinkimų komisijai, kuri sutarties tekstą ne vėliau kaip kitą darbo dieną paskelbia savo interneto svetainėje.

17. Žiniaraštis formuojamas iš Vyriausiosios rinkimų komisijos Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės posistemėje (toliau – informacinė sistema) išdininko pildomų 4 registrų:

17.1. banko išrašo, kuriame nurodomos visos politinės kampanijos sąskaitos operacijos, įskaitant klaidingus pavedimus;

17.2. Pajamų registro, kuriame registruojamos visos politinei kampanijai gautos aukos, taip pat ir nepriimtinos, politinei kampanijai panaudotos nuosavos lėšos, kitos teisėtai gautos lėšos ir nepriimtinių aukų gražinimas aukotojams ar pervedimas į valstybės biudžetą;

17.3. Išlaidų registro, kuriame registruojamos politinės kampanijos išlaidos, įskaitant išlaidas, patirtas iki politinės kampanijos pradžios, ir prisiimti finansiniai įsipareigojimai;

17.4. Sutarčių registro, kuriame registruojamos sudarytos sutartys.

18. Banko išrašo įrašai apie politinės kampanijos pajamas, nepriimtinas aukas ir išlaidas susiejami su atitinkamais Pajamų registro ar Išlaidų registro įrašais.

19. Pajamų registro ir Išlaidų registro įrašai susiejami su Sutarčių registro įrašu, jeigu buvo sudaryta sutartis.

20. Į žiniaraštį įtraukiami visi Pajamų registro ir Išlaidų registro įrašai pagal jų įvedimo datą ir laiką.

21. Pastebėjus klaidą žiniaraštyje, reikia taisyti atitinkamo registro duomenis.

### **III SKYRIUS PAJAMŲ REGISTRO PILDYMAS**

22. Visos politinės kampanijos metu gautos pajamos registruojamos Pajamų registre.

23. Pajamų registrą patogiau pildyti, prieš tai įkėlus arba rankiniu būdu įvedus į informacinę sistemą banko išrašo duomenis. Užregistravus banko išrašą gautas pajamas, informacinė sistema gali suformuoti pajamų dokumento ruošinį, užpildydama laukus, kurie yra žinomi banko išrašą (plačiau Aprašo VI skyriuje „Banko išrašo duomenų įvedimas“).

24. Vienai pajamų gavimo, išskyrus fizinių asmenų mažas aukas, kurios gali būti registruojamos neišskiriant aukotojų, operacijai, įskaitant ir nepinigines aukas, išreikštas pinigine išraiška, skiriamas vienas Pajamų registro įrašas.

25. Nepriklausomai nuo pasirinkto fizinių asmenų mažų aukų registravimo informacinėje sistemoje būdo, Aukų ir aukotojų sąrašą, Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje skelbiamame viešame aukotojų sąrašą fizinių asmenų mažos aukos nurodomos neišskiriant aukotojų, nurodoma aukų suma ir aukotojų skaičius. Aukotojo skiltyje nurodoma: „Fizinių asmenų mažos aukos. Aukotojų skaičius –“ ir konkretus skirtingų aukotojų skaičius pagal įždininko įvestus duomenis.

26. Gautos nepiniginės aukos registruojamos dviem įrašais: kaip auka ir kaip išlaidos. Nepiniginę auką užregistravus Pajamų registre, sukuriama ruošinys išlaidų registravimui Išlaidų registre.

27. Pajamų registro įrašo duomenys:

27.1. skiltyje „**Pajamų paskirtis**“ – nurodomi duomenys, pasirenkant pajamų kodą iš paskirties klasifikatoriaus:

27.1.1. politinės partijos lėšoms klasifikatoriaus trumpinys parenkamas pagal tai, iš kokios sąskaitos pervestos lėšos:

27.1.1.1. „**VBA**“ iš valstybės biudžeto asignavimų sąskaitos pervestoms lėšoms;

27.1.1.2. „**PL**“ iš politinės partijos einamosios sąskaitos pervestoms lėšoms;

27.1.2. fizinių asmenų aukoms klasifikatoriaus trumpinys parenkamas priklausomai nuo aukos dydžio:

27.1.2.1. „**FAA**“ skirtas visoms fizinio asmens aukoms, jeigu bendra jo aukų suma vienam politinės kampanijos dalyviui per politinę kampaniją viršija 12 eurų;

27.1.2.2. jeigu fizinis asmuo vienam politinės kampanijos dalyviui per politinę kampaniją paaukoko auką (aukų sumą), neviršijančią 12 eurų, įždininkas gali pasirinkti, kokį klasifikatoriaus trumpinį naudoti: „**MA**“ arba „**AMA**“. Pasirinkus „**MA**“, informacinėje sistemoje registruojant mažą fizinio asmens auką, nurodomi aukotojo duomenys, todėl įždininkas informacinės sistemos priemonėmis gali patikrinti, ar registruojamos aukos aukotojas per politinę kampaniją dalyviui nėra aukojęs didesnės negu 12 eurų aukos (tikrinama aukų suma ir tik tie aukotojai, kurių asmens

kodai nurodyti). Naudojant „**AMA**“, aukotojų duomenys nenurodomi, todėl išdininkas turi pats kontroliuoti, ar kiekvieno aukotojo bendra aukų suma per politinę kampaniją neviršija 12 eurų;

27.1.2.3. tais atvejais, kai fizinio asmens bendra aukų suma viršija 12 eurų, anksčiau Pajamų registre registruotos šio asmens paaukotos mažos aukos turi būti pripažintos fizinio asmens (FAA) arba nepriimtiniomis (NA) aukomis. Atitinkamai koreguojami Pajamų registro įrašai.

27.1.3. klasifikatoriaus trumpinys „**KL**“ naudojamas kandidato vienmandatėje rinkimų apygardoje, į politinių partijų ir visuomeninių rinkimų komitetų keliamų kandidatų sąrašus įrašytų kandidatų ir referendumo iniciatorių lėšoms, skirtoms savo politinei kampanijai finansuoti. Tais atvejais, kai į kandidatų sąrašą įrašytas kandidatas toje pačioje kampanijoje dalyvauja ir kaip kandidatas vienmandatėje rinkimų apygardoje, trumpinys „**KL**“ suteikiamas lėšoms, pervestoms į politinės kampanijos sąskaitą, iš kurios finansuojama kandidato politinė kampanija vienmandatėje rinkimų apygardoje, kitu atveju nurodomas klasifikatoriaus trumpinys „**FAA**“;

27.1.4. klasifikatoriaus trumpinys „**BP**“ nurodomas registruojant gautas banko palūkanas už politinės kampanijos sąskaitoje esančias lėšas. Nurodomi banko duomenys;

27.1.5. klasifikatoriaus trumpinys „**JAA**“, skirtas juridinių asmenų aukoms. Įstatymas draudžia priimti juridinių asmenų aukas. Gavus auką iš juridinio asmens, ji gražinama aukotojui ar pervedama į valstybės biudžetą Įstatyme nurodytais terminais. Gauta auka registruojama Pajamų registre nurodant, kad auka nepriimama, ir registruojamas jos gražinimas ar pervedimas į valstybės biudžetą;

27.1.6. klasifikatoriaus trumpinys „**NA**“ naudojamas nepriimtinioms aukos registruoti. Pajamų registre užregistravus gautas pajamas, informacinė sistema pateikia informaciją apie tai, ar asmuo turi teisę aukoti, ar jo auka neviršija Įstatyme nustatyto dydžio, ar aukotojo deklaruotos pajamos yra pakankamos aukai suteikti ir pan. Išdininkui pažymėjus, kad nepriima registruotų pajamų, ir nurodžius nepriėmimo priežastį, įrašo išsaugojimo metu anksčiau suteiktas klasifikatoriaus trumpinys pakeičiamas į „**NA**“;

27.1.7. nepriimtinos aukos Įstatyme nustatytais terminais gražinamos aukotojams (per 5 darbo dienas) arba pervedamos į valstybės biudžetą (per 10 darbo dienų), jeigu aukotojas nežinomas arba nėra galimybės jam gražinti. Išdininkui pažymėjus, kad pajamos gražinamos, nurodoma, ar auka gražinama ją paaukojusiam asmeniui (suteikiamas klasifikatoriaus trumpinys „**G**“), ar pervedama į valstybės biudžetą („**B**“).

27.2. dalyje „**Pajamų šaltinis**“ nurodomi pajamų šaltinio duomenys: fizinis ar juridinis asmuo, asmens kodas, vardas ir pavardė arba juridinio asmens pavadinimas:

27.2.1. įvedus juridinio asmens kodą, atliekamas tikrinimas su Juridinių asmenų registro duomenimis ir skiltyje „Pavadinimas“ informacinė sistema įrašo juridinio asmens pavadinimą;

27.2.2. įvedus fizinio asmens kodą ir pavardę, atliekamas tikrinimas su Gyventojų registru;

27.2.3. jeigu pajamos gautos pagal finansavimo sutartį, registruojamas pajamų įrašas susiejamas su prieš tai Sutarčių registre užregistruota sutartimi ir nurodomas sutarties numeris;

27.3. dalyje „**Pajamų dokumentas**“ nurodoma pajamų dokumento data, serija ir numeris. Kaip pajamų dokumentas gali būti nurodomas aukų lapas, kuriame registruojamos nepiniginės aukos ir aukos grynaisiais pinigais, arba politinės kampanijos sąskaitos banko išrašas kitais atvejais;

27.4. dalyje „**Pajamos**“ nurodoma, koku būdu (piniginės lėšos, nepiniginės lėšos ar auka grynaisiais) gautos pajamos (aukos) ir gautų lėšų suma;

27.5. laukas „Aukotojų skaičius“ pildomas pasirinkus pajamų paskirties kodą AMA, kada nenurodomi aukotojų asmens duomenys. Šiame lauke nurodomas fizinių asmenų mažų aukų aukotojų skaičius;

27.6. lauke „Pastabos“ – įždininkas savo nuožiūra gali įvesti pastabą laisvu tekstu.

28. Įvedus privalomus duomenis, įrašas išsaugomas.

29. Išsaugant „FAA“ tipo įrašą, siūloma iš karto kreiptis į Valstybinę mokesčių inspekciją, ar aukos dydžiai atitinka aukotojo pajamas. Norint kreiptis iš karto, spaudžiama „Patvirtinti“. Jeigu nenorima iš karto kreiptis, yra galimybė kreiptis vėliau, pažymint vieną ar kelis Pajamų registro įrašus.

#### **IV SKYRIUS**

#### **PAJAMŲ ATITIKTIES ĮSTATYMO REIKALAVIMAMS TIKRINIMAS IR PRIĖMIMAS**

30. Registruojant aukas Pajamų registre, informacinė sistema pagal įždininko nurodytą lėšų paskirtį tikrina, ar dalyviui per politinę kampaniją aukotojo suteiktų aukų bendra suma atitinka Įstatymo reikalavimus dėl aukų dydžio:

30.1. fizinių asmenų mažos aukos (MA) neviršija 12 eurų;

30.2. fizinių asmenų aukos (FAA) neviršija 10 paskelbto praėjusių kalendorinių metų ketvirto ketvirčio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio (toliau – VMDU) dydžių;

30.3. kandidato lėšos (KL) neviršija 20 VMDU.

31. Bendra vieno fizinio asmens aukų savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams suma per kalendorinius metus negali viršyti 10 procentų fizinio asmens už paskutinius praėjusius kalendorinius metus deklaruotų metinių pajamų (kai auka teikiama po gegužės 1 dienos) arba už užpraeitus kalendorinius metus deklaruotų metinių pajamų (kai auka teikiama iki gegužės 1 dienos) (toliau – deklaruotų metinių pajamų). Į šiuos dydžius neįskaičiuojamos fizinių asmenų mažos aukos.

32. Informacinė sistema suteikia įždininkui galimybę registruojant fizinių asmenų aukas (FAA) kreiptis į Valstybinę mokesčių inspekciją, kad būtų patikrinta, ar aukotojas yra deklaravęs pajamas ir nepaaukėjo daugiau negu 10 procentų deklaruotų metinių pajamų. Kreiptis galima iš karto (rekomenduojama) arba vėliau.

33. Informacinė sistema pagal išdininko įvestus duomenis suformuoja paklausimą Valstybinei mokesčių inspekcijai, susumuodama visas kalendoriniais metais aukotojo suteiktas aukas nepriklausomai nuo politinės kampanijos ar politinės kampanijos dalyvio.

34. Nepriimtiniomis aukomis nelaikomos ir gali būti naudojamos politinei kampanijai finansuoti aukos, viršijančios 10 procentų aukotojo įstatymų nustatyta tvarka deklaruotų metinių pajamų, jeigu pagal politinės kampanijos išdininko užklauso metu informacinėje sistemoje turimus duomenis bendra to aukotojo aukų suma (įskaitant savarankiškam politinės kampanijos dalyviui siūlomą suteikti auką) savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams nurodyto dydžio neviršija.

35. Sprendimą dėl aukos priėmimo, įvertinus informacinės sistemos pateikiamą informaciją apie auką ir aukotoją, priima savarankiškas politinės kampanijos dalyvis ir (ar) išdininkas. Pagal priimtą sprendimą išdininkas nurodo, ar auka priimama, ar ne. Pasikeitus aplinkybėms ar padarius klaidą, galima pakeisti aukos priėmimo požymį, arba pažymėti, kad neapsispręsta. Priėmimo (nepriėmimo) požymis turi būti nurodytas visoms pajamoms iki žiniaraščio pateikimo Vyriausiajai rinkimų komisijai arba auditoriui.

36. Išdininkui pažymėjus, kad priima Įstatymo reikalavimų neatitinkančią auką, arba neapsisprendus dėl tokios aukos priėmimo, viešai skelbiamo Aukų ir aukotojų sąrašo Pastabų skiltyje nurodoma, kad auka nepriimtina.

## **V SKYRIUS IŠLAIDŲ REGISTRO PILDYMAS**

37. Visos politinės kampanijos išlaidos, taip pat ir patirtos iki politinės kampanijos pradžios, panaudotos nepiniginės aukos, politinės kampanijos lėšų likučių pervedimai į valstybės biudžetą ar politinės partijos veiklai finansuoti registruojamos Išlaidų registre.

38. Išlaidų dokumentas susiejamas su banko išrašo eilute iš banko išrašo pusės, įkėlus arba įvedus banko išrašo duomenis.

39. Visi Išlaidų registro įrašai turi būti pagrįsti dokumentais (PVM sąskaitomis faktūromis, sąskaitomis faktūromis, sąskaitomis, gautų nepiniginių aukų panaudojimo aktais, banko išrašu (banko mokesčiai, politinės kampanijos lėšų likučių pervedimai).

40. Išlaidų registro įrašo duomenys:

40.1. **„Paslaugų teikėjo“** dalyje nurodomi paslaugų teikėjo duomenys: fizinis ar juridinis asmuo, asmens kodas, vardas ir pavardė arba juridinio asmens pavadinimas:

40.1.1. Įvedus juridinio asmens kodą, atliekamas tikrinimas su Juridinių asmenų registro duomenimis ir skiltyje „Pavadinimas“ informacinė sistema įrašo juridinio asmens pavadinimą. Jeigu įrašytas juridinio asmens pavadinimas skiriasi nuo nurodyto sąskaitoje, pažymima



„Neteisingas juridinio asmens pavadinimas“, kad juridinio asmens duomenys sistemoje būtų patikslinami;

40.1.2. įvedus fizinio asmens kodą ir pavardę, atliekamas tikrinimas su Gyventojų registru;

40.2. „Išlaidų dokumentas“ dalyje nurodoma išlaidų dokumento data, serija ir numeris, dokumente nurodyta suma eurais:

40.2.1. lauke „Mokėjimo terminas“ nurodoma data, jeigu sąskaitoje yra nurodyta, iki kurios dienos apmokėti sąskaitą;

40.2.2. lauke „Pagal sutartį“ nurodomas sutarties, jeigu yra sudaryta numeris. Išlaidų registro įrašas susiejamas su sutartimi, prieš tai ją užregistravus Sutarčių registre;

40.2.3. lauke „Mokėjimo tipas“ nurodoma „Išankstinis mokėjimas“, jeigu registruojama išankstinė sąskaita, kitais atvejais nurodoma „Už suteiktas paslaugas“;

40.3. išsaugojus įrašą, dalyje „Išlaidų paskirtis“ nurodoma išlaidų paskirtis:

40.3.1. jeigu dokumente yra nurodytos vieno tipo išlaidos, šioje dalyje kuriama viena dokumento eilutė, joje nurodoma išlaidų paskirtis pagal klasifikatorių ir bendra dokumento suma;

40.3.2. jeigu išlaidų dokumente nurodytos skirtingų tipų išlaidos, atitinkamai sukuriama keletas dokumento eilučių (kiekvienam išlaidų tipui po eilutę) ir kiekvienoje eilutėje nurodoma atitinkama išlaidų suma (su PVM). Bendra visų eilučių suma turi sutapti su išlaidų dokumento suma. Į žiniaraštį įtraukiamos išlaidų dokumento eilutės;

40.4. išlaidų paskirtis parenkama pagal klasifikatorių:

40.4.1. klasifikatoriaus trumpinys „**RT**“ nurodomas politinės reklamos, skirtos skleisti televizijoje, rengimo ir jos skleidimo išlaidoms. Reklama skleidžiama lauko ekranuose, kino teatruose, televizorių ekranuose parduotuvėse ar kitose viešose vietose laikoma išorine reklama;

40.4.2. klasifikatoriaus trumpinys „**RR**“ nurodomas politinės reklamos, skirtos skleisti per radiją, rengimo ir jos skleidimo išlaidoms. Viešose vietose skleidžiama garso reklama, išskyrus radijo stočių transliuojamą reklamą, laikoma išorine reklama;

40.4.3. klasifikatoriaus trumpinys „**RS**“ nurodomas politinės reklamos, skirtos skleisti periodinėje spaudoje, rengimo ir jos skleidimo išlaidoms;

40.4.4. klasifikatoriaus trumpinys „**RI**“ nurodomas išorinės politinės reklamos gaminimo (plakatų maketavimo, spausdinimo ir pan.) ir jos skleidimo (stendų nuomos, plakatų transportavimo ir pan.) išlaidoms;

40.4.5. klasifikatoriaus trumpinys „**RIN**“ nurodomas politinės reklamos, skirtos skleisti internete, rengimo (banerių, filmukų, svetainių kūrimo ir pan.) ir jos skleidimo išlaidoms;

40.4.6. klasifikatoriaus trumpinys „**RK**“ nurodomas politinei reklamai, kuri skleidžiama kitomis priemonėmis, negu nurodyta klasifikatoriaus koduose (pvz., lankstinukais, mažareikšmiais, Vyriausiajai rinkimų komisijai deklaruotais, daiktais (jeigu rinkimų įstatyme numatyti);

40.4.7. klasifikatoriaus trumpinys „**IA**“ nurodomas registruojant išlaidas politinės kampanijos įždininko atlyginimui mokėti ir funkcijoms atlikti. Tais atvejais, kai Politinės kampanijos turto patikėjimo sutartyje yra numatyta, kad įždininkas dirba neatlygintinai, turi būti nurodyta suma „0 Eur“. Jeigu atlyginimas įždininkui numatytas, tačiau iki politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pateikimo atlyginimas neišmokamas, kaip ir kitų neapmokėtų išlaidų atveju, privaloma registruoti, nurodant skolą;

40.4.8. klasifikatoriaus trumpinys „**AUD**“ nurodomas registruojant išlaidas politinės kampanijos audito įmonei arba auditoriui pagal politinės kampanijos dalyvio patikrinimo sutartį;

40.4.9. klasifikatoriaus trumpinys „**N**“ nurodomas išlaidoms, skirtoms nekilnojamųjų (salės susitikimas su rinkėjais, rinkimų štabo ir kita) ar kilnojamųjų (kameros, garso technikos ir kita) daiktų, reikalingų vykdančiam politinę kampaniją, nuomai;

40.4.10. klasifikatoriaus trumpinys „**TI**“ nurodomas registruojant išlaidas politinei kampanijai naudojamoms transporto priemonėms nuomoti, eksploatuoti. Politinės kampanijos išlaidomis nelaikomos išlaidos, skirtos pretendentui, kandidato kelionėms (transportui ir apgyvendinimui) į rinkimų apygardą;

40.4.11. klasifikatoriaus trumpinys „**S**“ naudojamas registruojant išlaidas politinės kampanijos savanorių, politinės partijos ar kandidato atstovų rinkimams ar rinkimų (referendumo) stebėtojų ryšiui, maitinimui, apgyvendinimui ir transportui;

40.4.12. klasifikatoriaus trumpinys „**KI**“ nurodomas registruojant kitas išlaidas, Įstatyme nustatytoms reikmėms, susijusioms su politine kampanija (banko komisiniai ir kita);

40.4.13. iki politinės kampanijos pradžios turėtoms išlaidoms, jeigu įsigyti daiktai ir kitas turtas yra skirti politinei kampanijai arba jeigu paslaugos yra gautos politinės kampanijos laikotarpiu, nurodomas klasifikatoriaus trumpinys „**NPK**“, neatsižvelgiant į turėtų išlaidų paskirtį. Kartu su politinės kampanijos finansavimo ataskaita pateikiamos išlaidas patvirtinančių dokumentų kopijos. Tais atvejais, kai ne politinės kampanijos laikotarpiu turėtos išlaidos viršija 10 ir daugiau procentų nustatyto didžiausio leistino politinės kampanijos išlaidų dydžio, pateikiami dokumentai, nurodantys lėšų šaltinius;

40.5. jeigu savarankiškas dalyvis turi atstovaujamojų dalyvių, „Atstovaujamieji dalyviai“ dalyje nurodoma jam priskirta išlaidų dalis. Visų atstovaujamojų dalyvių išlaidų eilučių suma negali būti didesnė už dokumento eilutės sumą.

41. Išlaidų registre taip pat registruojami kiti Įstatyme numatyti mokėjimai, kurie nelaikomi politinės kampanijos išlaidomis:

41.1. klasifikatoriaus trumpinys „**BMA**“ naudojamas registruojant mažų aukų, gautų viršijant 10 procentų nustatyto didžiausio leistino politinės kampanijos išlaidų dydžio, dalies,

viršijančios nustatytą sumą, pervedimą į valstybės biudžetą. Nurodomi Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenys;

41.2. klasifikatoriaus trumpinys „**LB**“ naudojamas registruojant politinės kampanijos lėšų likučio pervedimą į valstybės biudžetą. Politinės kampanijos lėšų likutį į valstybės biudžetą perveda išsikėlę kandidatai, referendumo iniciatoriai ar referendumo oponentai, visuomeniniai rinkimų komitetai. Nurodomi Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenys;

41.3. klasifikatoriaus trumpinys „**PLL**“ naudojamas registruojant politinės kampanijos lėšų likučio pervedimą į politinės partijos einamąją banko sąskaitą. Politinės kampanijos lėšų likutį į politinės partijos einamąją banko sąskaitą perveda politinė partija, jos kelti kandidatų sąrašai ar kandidatai. Nurodomi politinės partijos duomenys.

42. Išsaugojus įrašą, skiltyje „Skola, Eur“ nurodoma išlaidų dokumento suma. Išlaidų dokumentą apmokėjus ir atliktą mokėjimą užregistravus Banko išrašė bei susiejus su išlaidų dokumentu, skolos suma mažinama.

## **VI SKYRIUS BANKO IŠRAŠO DUOMENŲ ĮVEDIMAS**

43. Banko išrašo duomenis informacinėje sistemoje galima registruoti rankiniu būdu arba įkelti ISO 2002XML formatu.

44. Vienai banko operacijai skiriamas vienas Banko išrašo įrašas.

45. Visi Banko išrašo įrašai, išskyrus klaidingus pavedimus, jų grąžinimą, susiejami su atitinkamu Pajamų ar Išlaidų registro įrašu.

46. Banko išrašo įkėlimas:

46.1. banko sąskaitos išrašą ISO 2002XML formatu galima atsisiųsti naudojant el. bankininkyste, prisijungus prie politinės kampanijos sąskaitos;

46.2. informacinėje sistemoje Banko išrašo lange pasirinkus „Įkelti ISO 2002XML“ importuojama paruošta byla. Įkėlus banko sąskaitos išrašą (bylą), kiekvienam išrašo įrašui, priskiriamas „Operacijos tipas“, kurio reikšmės priklauso nuo „Mokėjimai“ lauke nurodyto tipo. Pasirinkus atitinkamą reikšmę ir išsaugojus kiekvieną įrašą, toliau atliekamas politinės kampanijos pajamų ar išlaidų pripažinimas (taip pat kaip ir rankiniu būdu įregistravus įrašą).

47. Banko išrašo įrašą registruojant rankiniu būdu įvedami:

47.1. banko operacijos duomenys: mokėjimo tipas (įeinantys arba išeinantys mokėjimai), operacijos tipas (reikšmės priklauso nuo mokėjimo tipo), operacijos data, pervesta arba gauta suma;

47.2. nurodomi pajamų šaltinio ar paslaugų teikėjo duomenys. Jeigu aukotojas nežinomas, pažymimas laukas „Nežinomas mokėtojas“. Fizinio ir juridinio (pajamų šaltinio, paslaugų teikėjo) asmens duomenys tikrinami su Juridinių asmenų registru arba Gyventojų registru.

48. Įkėlus banko išrašo duomenis arba juos įvedus rankiniu būdu, įeinantys ar išeinantys mokėjimai turi būti pripažinti politinės kampanijos pajamomis ar išlaidomis, išskyrus klaidingai pavedimus (jų gražinimus):

48.1. įregistravus įeinantį mokėjimą, informacinė sistema sukuria Pajamų registro įrašo ruošinį. Išdininkui įvedus trūkstamus duomenis (lėšų šaltinį ir dokumento datą, seriją, numerį) ir išsaugojus, informacinė sistema sukuria Pajamų registro įrašą, jį susieja su Banko išrašo įrašu ir Banko išraše mokėjimą pripažįsta politinės kampanijos pajamomis;

48.2. jeigu Pajamų registre anksčiau buvo užregistruotos pajamos, Banko išrašo įrašas susiejamas su atitinkamu Pajamų registro įrašu, Banko išraše mokėjimas pripažįstamas politinės kampanijos pajamomis;

48.3. įregistravus išeinantį mokėjimą (išskyrus banko mokesčius), Banko išrašo įrašas susiejamas su Išlaidų registre anksčiau registruotu išlaidų dokumentu. Susiejus įrašus Banko išraše mokėjimas pripažįstamos politinės kampanijos išlaidomis, Išlaidų registre apskaičiuojami skolos įsipareigojimai;

48.4. įregistravus banko mokesčius, panašiai, kaip įeinantį mokėjimą, informacinė sistema sukuria Išlaidų registro įrašo ruošinį. Išdininkui išsaugojus įrašą, sistema sukuria Išlaidų registro įrašą, jį susieja su banko išrašo įrašu ir Banko išraše mokėjimą pripažįsta politinės kampanijos išlaidomis.

## **VII SKYRIUS SUTARČIŲ REGISTRO PILDYMAS**

49. Visos dalyvio sudarytos sutartys registruojamos Sutarčių registre.

50. Registruojant politinės kampanijos finansavimo sutartis ir sutartis su telekomunikacijų bendrove dėl fizinių asmenų mažų aukų, įkeliami ir jų tekstai.

51. Registruojant kitas sutartis, jų tekstų įkelti neprivaloma. Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje skelbiamas sutarčių sąrašas.

52. Sutarčių registro įrašo duomenys:

52.1. užpildomi visi privalomi laukai: nurodoma šalies, su kuria dalyvis sudarė sutartį, duomenys, jie sutikrinami su Juridinių asmenų registro arba Gyventojų registro duomenimis (aprašoma Pajamų registro pildymo dalyje), sutarties sudarymo data, numeris (jeigu numeris nėra nurodytas, tada įrašoma „0“ arba „-“), dalyvio ar jo vardu sutartį sudariusio asmens vardas, pavardė ir pareigos politinės kampanijos metu;

52.2. „Sutarties tipas“ – nurodomas vienas iš sutarčių tipų: Politinės kampanijos finansavimo sutartis (tarp jų ir sutartis su telekomunikacijų bendrovėmis dėl fizinių asmenų mažų aukų), Sutartis su paslaugų tiekėju (pvz., politinės kampanijos turto patikėjimo sutartis su išdininku,

dalyvio patikrinimo sutartis su auditoriumi ar audito įmone), Sutartis su reklamos gamintoju, Sutartis su viešosios informacijos rengėju ar skleidėju;

52.3. skiltyje „Sutarties dalykas“ – trumpai apibūdinama, sutarties sudarymo tikslas, kita aktuali informacija;

52.4. politinės kampanijos finansavimo sutarties tekstas į informacinę sistemą įkeliamas pasirinkus „Įkelti bylas“ (kitų, ne finansavimo sutarčių, įkelti nereikia). **Iždininkas atsako, kad nebūtų pavišinti fizinio asmens duomenys (asmens kodas, adresas), nurodyti sutartyje.** Iždininkas, prieš keldamas sutarties tekstą į informacinę sistemą, šiuos duomenis uždengia (paslepia).

53. Sutarčių registro įrašas išsaugomas.

54. Jeigu buvo įkeltas sutarties tekstas (privaloma tik finansavimo sutartims), informacinės sistemos priemonėmis iždininkas informuoja Vyriausiąją rinkimų komisiją apie įkeltą sutarties tekstą. Vyriausiajai rinkimų komisijai peržiūrėjus, ar nėra neviešinamų fizinio asmens duomenų, sutarties tekstas paskelbiamas Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje.

## **VIII SKYRIUS ŽINIARAŠČIO PATEIKIMAS VYRIAUSIAJAI RINKIMŲ KOMISIJAI**

55. Iždininko pagal Banko išrašą, Pajamų, Išlaidų ir Sutarčių registrus suformuotą, patikrintą ir atspausdintą žiniaraštį pasirašo politinės kampanijos dalyvis ir iždininkas.

56. Pasirašytas žiniaraštis Vyriausiajai rinkimų komisijai pateikiamas kartu su politinės kampanijos finansavimo ataskaita.

57. Vyriausioji rinkimų komisija, sprendimu nustačiusi, kad politinės kampanijos dalyvis žiniaraštyje nenurodė politinės kampanijos pajamų ar išlaidų (ar jų dalies), arba pripažinusi, kad politinės kampanijos dalyviui buvo perduoti daiktai, suteiktos paslaugos laikytini politinės kampanijos pajamomis ar išlaidomis, papildo žiniaraštį, jame nurodydama Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu pripažintas politinės kampanijas pajamas ar išlaidas.

## **IX SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

58. Vyriausioji rinkimų komisija kontroliuoja, kaip laikomasi šio aprašo reikalavimų.

59. Ginčai, kylantys dėl šio aprašo pažeidimų, sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

---